

OBSAH

Předmluva	5
1. DÍL	
Kulturní kontext	
<i>Úvod: Radost z „církevní apokalyptiky“?</i>	7
I. Hermeneutický „klíč“: církev na přechodu k nové fázi vztahu křesťanské víry a novodobé kultury	
1. Teze	11
2. Bezradní, ale ne zoufalí	13
3. Vnitrocírkevní konflikty v dobrém smyslu relativizovat	15
II. Kulturně-sociologické a nábožensko-sociologické aspekty teologické diagnózy doby	
1. Církev v moderně	17
a) Tzv. „posun v modernizaci“	17
b) Základní hodnoty „reflexivní moderny“	18
(1) Radikální pluralita	18
(2) Proměnlivost všech věcí	20
c) Proti „démonizaci“ moderny	21
d) Důsledky	22
(1) Křesťanská víra a k institucím kritická moderna	22
(2) Křesťanská víra a „intimizované“ náboženství	24
2. Církev ve „společnosti prožitku“	26
3. Církev bez konfesijního prostředí	29
a) Velikost a hranice zanikající společenské podoby církve	29
b) Nové konstelace	30
4. „Náboženská scéna“ mimo církev	32
a) Fenomén	32
b) Výzva této religiozity pro církev	35
(1) Citlivost na nedostatky církevního života	35
(2) Hledání ozdravných východisek ze slepých uliček moderní kultury	36
(3) Vnímání touhy po spáse	37
(4) Rozlišování křesťanského	38
(5) Meditace a praxe následování	39

2. DÍL

Vnitrocírkevní konflikty –**příznak nevyjasněného vztahu církve a moderny 41****I. Narušená komunikace v církvi 41**

1. Signál: takzvaný „Nárok Božího lidu“ 41

2. Rozpolcené zacházení s kulturou moderny 43

II. Teologie communia**a (ne-)komunikativní praxe v církvi 45**

1. Tři modely vztahu mezi teologickou

a empirickou dimenzí církve 46

a) Ztotožňování po tridentském koncilu 46

b) Dělení empirie a teologie v současném vnímání
církve veřejností 48

c) Pohled koncilu: svátostná jednota 49

2. Konkretizace koncilního obrazu církve:

communio skrze komunikaci 51

a) Teologický obsah communia 51

b) Odpovídající empirická podoba: komunikativní církev 52

(1) *Především: Jednota skrze konsensus*
dosažený dialogem 52(2) *Hlavní problém: Závazný konsensus*
v „postmoderně“? 52(3) *Rozpor mezi dialogickým konsensem*
a církevním vedením není nutný 54**III. Nerovnováha mezi univerzální církví****a jednotlivými církvemi 56**

1. Koncilní vymezení vztahu 57

a) Princip stejné původnosti 57

b) Integrace a rozlišování v praxi 58

c) Církveprávní důsledky 59

(1) *Zvýšení významu biskupské synody,*
partikulárních koncilů a biskupských konferencí 59(2) *Nová cesta ve volbách biskupů* 61

2. Dokument Kongregace pro nauku víry

„*Communio notio*“ (1992) 63a) „*Ontologická a časová*“ priorita univerzální církve? 65

b) Rozbor 65

3. Vatikánský komentář (1993) 67

3. DÍL

Perspektivy a prognózy 71**I. Navrátit církvi spirituální dimenzi 71**

1. Modely duchovní zkušenosti s církví 72
 - a) Církev jako postava, s níž se lze identifikovat 72
 - (1) Určující obraz církve: „Ecclesia“ jako „žena“, jako protějšek Krista 72
 - (2) Duchovní leitmotiv: Ztotožňování s církví 74
 - (3) Nebezpečí: Spiritualizace strukturální skutečnosti 75
 - b) Církev jako útočiště 76
 - (1) Určující obraz církve:
 - církev jako soběstačná prostřednice spásy 77
 - (2) Duchovní leitmotiv: integrace bezpečím a poslušností 77
 - (3) Nebezpečí: Neschopnost dialogu s kulturou moderny 79
 - c) Církev jako znamení naděje 80
 - (1) Určující obraz církve:
 - církev jako společenství na cestě do Božího království 80
 - (2) Duchovní leitmotiv: komunikace ven i dovnitř 82
 - (3) Zásadní rozhodnutí pro tuto církevní spiritualitu 83
2. K osobnímu jednání v současné situaci 84
 - a) Zcela samozřejmě dělat to, co je přikázané 84
 - b) Relativizovat církev pohledem na Boží království 85
 - c) Neztrácet ze zřetele větší šíři univerzální církve 85
 - d) Meditovat církev 86
 - e) Uchovat si upřímnost potřebnou k odporu v církvi 87
 - f) Nepodceňovat sílu trpělivosti 88

II. Rysy strukturálně se měnící církve 91

1. Divergence „různých prostředí“ v církvi 92
2. Stoupající tendence k „profilovaným“ obcím 94
3. Rostoucí asymetrie mezi aktivními a neaktivními členy:
 - bída a možnosti pastorační svátostí 97
 - a) Čestné ano „věrným církevním odrodilcům“ 98
 - b) Kritická situace pastorační svátostí 100
 - c) Protiakcenty 103
 - (1) Liturgická diferenciací 103
 - (2) Objasňování náboženské situace v rozhovoru 104
 - (3) Katecheze „po“ 104
 - d) Konkretizace pro jednotlivé svátosti 105

4. Rostoucí význam „komunikativního prostředí víry“	108
a) Prostor společné víry	108
(1) „Církev vztahů“	109
(2) Biografičtější víra	109
(3) Nová „prostředí“	110
(4) Spřízněnost s chudými	110
b) Takzvaná „nová duchovní hnutí“	110
(1) Charakteristické znaky	111
(2) Vnitrocírkevní výzva	112

Závěrečné přemítání:

„Je to takové, jaké to je, řekla láska“ (E. Fried)	115
--	-----

Poznámky	119
----------------	-----